

Aandeelhoudersovereenkomst: niet verplicht, wel verstandig

Is een aandeelhoudersovereenkomst onmisbaar? Nee, maar het kan in de toekomst wel conflicten tussen aandeelhouders voorkomen. In een aandeelhoudersovereenkomst legt u afspraken vast met uw zakenpartners voor goede én slechte tijden. Denk aan de situatie waarin een medeaandeelhouder gaat scheiden en u wilt voorkomen dat aandelen in handen van zijn ex vallen. Of aan de wijze waarop de waarde van de aandelen moet worden bepaald bij vertrek van een van de aandeelhouders. Welke afspraken u het beste kunt opnemen en waar u op moet letten, leest u hier.

Bent u de bestuurder van een bv en tevens enig aandeelhouder, dan is de situatie overzichtelijk. De kans dat u als bestuurder overhoop komt te liggen met de instructies van uzelf als aandeelhouder, is nihil. De bestuurder en de aandeelhouder zijn immers een en dezelfde persoon. Het wordt anders als er meerdere aandeelhouders zijn. Overeenstemming is dan niet vanzelfsprekend. In die gevallen is een aandeelhoudersovereenkomst een zinvolle aanvulling.

Verhouding tot statuten

Wellicht vraagt u zich af waarom u een aandeelhoudersovereenkomst nodig heeft, als de bv ook al statuten heeft laten opmaken? Dat zit zo. De wet schrijft een aantal grondregels voor de bv voor, die worden vastgelegd in de statuten. Daarnaast biedt de wet een aantal keuzemogelijkheden, waarvan er een of meer in de statuten moeten worden opgenomen. Deze grondregels gaan over de structuur en organen van de bv en de interne regels waaraan die organen zich moeten houden. De wet of de statuten bevatten geen verplichte bepalingen over het geven van goedkeuring door de aandeelhouders voor grote investeringen van de bv of over de winstverdeling van de bv. Nu kunt u dergelijke bepalingen aanvullend in de statuten opnemen. Hier zitten echter twee nadelen aan. Ten eerste zijn statuten openbaar en dus niet geschikt voor afspraken die u liever geheim houdt. Ten tweede moet u voor het wijzigen of aanvullen van de statuten naar de notaris. Dit kost tijd en geld, wat de notulen een stuk minder flexibel maakt dan de aandeelhoudersovereenkomst. Die kan namelijk eenvoudig aangevuld of gewijzigd worden, zonder tussenkomst van de notaris.

Bepalingen in de aandeelhoudersovereenkomst

Er zijn een heleboel afspraken over allerlei onderwerpen die u in de aandeelhoudersovereenkomst kunt opnemen. Hieronder een overzicht van de onderwerpen die niet mogen ontbreken.

- **Good/bad leaver bepaling**
Dit is een bepaling, die inhoudt dat een aandeelhouder zijn aandelen in bepaalde gevallen verplicht moet aanbieden. Afhankelijk van de kwalificatie als good leaver of bad leaver geldt een andere wijze van waardering van de aandelen.
- **Waardebepaling van aandelen**
Dit is een bepaling waaruit blijkt hoe de waarde van de aandelen wordt vastgesteld wanneer een aandeelhouder (verplicht) uittreedt of wanneer een ander bedrijf wil investeren.
- **Winstverdeling en dividendbeleid**
Afspraken over hoe de winst jaarlijks wordt verdeeld. Welk deel van de winst wordt uitgekeerd als dividend? Wanneer wordt de winst toegevoegd aan de reserves?
- **Kettingbeding voor toekomstige aandeelhouders**
Met dit beding wordt vastgelegd dat de afspraken in de aandeelhoudersovereenkomst ook gelden voor aandeelhouders die later toetreden. Zij moeten de overeenkomst wel ondertekenen.
- **Voorrang op statuten**
Bepaling die inhoudt dat afspraken in de aandeelhoudersovereenkomst boven de statuten gaan. Het kan namelijk voorkomen dat de documenten tegenstrijdige afspraken bevatten.

Wanneer meerdere aandeelhouders ook bestuurder zijn, is het verstandig om afspraken te maken over onder andere de verdeling van verantwoordelijkheden. De aandeelhouders zijn immers het hoogste orgaan van de bv en het bestuur moet in overeenstemming met hun instructies zijn taken uitvoeren.

- **Samenstelling, benoeming en vergoeding bestuurders**

Wie de bestuurders benoemt is geregeld in de statuten. Wat de omvang en de samenstelling van het bestuur moet zijn, kan worden geregeld in de aandeelhoudersovereenkomst. Afspraken over de hoogte van de beloning voor de bestuurders kunnen ook in de aandeelhoudersovereenkomst worden vastgelegd.

- **Taken en bevoegdheden bestuurders**

Wat de taak is van het bestuur is in de wet geregeld. De onderlinge taakverdeling kan in de aandeelhoudersovereenkomst worden vastgelegd. Dat geldt ook voor besluiten die het bestuur vooraf ter goedkeuring aan de aandeelhouders moet voorleggen.

- **Arbeidsongeschiktheid**

Wat er moet gebeuren wanneer een van de bestuurders (langdurig) arbeidsongeschikt is, kan eveneens in de aandeelhoudersovereenkomst worden vastgelegd. Eventueel kan daarin worden opgenomen dat een bestuurder zijn aandelen moet aanbieden bij langdurige arbeidsongeschiktheid.

Tot slot

Het grote voordeel van een aandeelhoudersovereenkomst is dat u er preventief zaken mee regelt. Kunt u er dan zeker van zijn dat er geen conflicten tussen de aandeelhouders zullen ontstaan? Dat niet, maar de kans hierop verkleint u wel aanzienlijk. Kies daarom ook - in plaats van een standaarddocument - voor een overeenkomst op maat, die is toegespitst op uw bedrijfssituatie.

Wanneer uw bv een of meer meerderheidsaandeelhouders en minderheidsaandeelhouders kent, dan zijn de volgende bepalingen nuttig om op te nemen.

- **Drag-along**

Deze bepaling zorgt ervoor dat wanneer een meerderheidsaandeelhouder zijn aandelen wil verkopen, hij de overige aandeelhouders kan verplichten hun aandelen onder dezelfde voorwaarden mee te verkopen. Het biedt de meerderheidsaandeelhouder vrijheid en tegelijk kan een koper alle aandelen kopen zonder met iedere aandeelhouder te moeten onderhandelen.

- **Tag-along**

De bepaling beschermt de minderheidsaandeelhouder en geeft hem het recht zijn aandelen mee te verkopen aan de koper van de aandelen van de meerderheidsaandeelhouder.

- **Geheimhoudingsclausule**

Op grond van deze clausule is het aandeelhouders niet toegestaan informatie over het bedrijf, die in hun bezit komt, te delen.

- **Non-concurrentiebeding**

Deze bepaling dient om te voorkomen dat aandeelhouders overstappen naar concurrenten.

Deze algemene informatie is niet bedoeld als enige vorm van individueel advies en derhalve niet zonder meer geschikt voor het nemen van financiële beslissingen. Voor toepassing in individuele gevallen raden wij u aan contact met ons op te nemen.

